

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou v právní věci

žalobce: **E. A.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 21, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2025, č. j. OAM-20/ZA-ZA11-K11-2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2025, č. j. OAM-20/ZA-ZA11-K11-2025 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

§ 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Žalobce uvedl, že těžiště jeho obav souvisí s pronásledováním ze strany věřitelů, od kterých si půjčil významné finanční prostředky, jež nebyl schopen splácet, což vedlo k vypálení jeho prodejního stánku a výhrůžkám na životě a zdraví. Namítal, že žalovaný nesprávně posoudil přítomnost důvodů pro udělení azylu dle § 12 a § 14 zákona o azylu a důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné pro rozpor s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), článkem 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (publikované pod č. 208/1993 Sb.) a články 3, 5 a 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikované pod č. 209/1992 Sb.). Žalovaný neunesl důkazní břemeno a v souladu se zásadou tzv. materiální pravdy definitivně a přesvědčivě nevyvrátil tvrzení žalobce.
3. Žalobce rozporoval závěry žalovaného o nenaplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Konstatoval, že je příslušníkem sociální skupiny osob ohrožených nezákonnými praktikami jejich věřitelů a že dochází k jeho pronásledování těmito osobami z důvodu jeho nesplacených závazků. Napadené rozhodnutí se nezabývá posouzením postavení lichvy v soukromoprávních vztazích v zemi původu žalobce a ochrany dlužníků proti možnému posouzení nesplaceného dluhu jako podvodného jednání. Nezabývá se ani tím, že stát původu žalobce poskytuje protekční jednání movitým občanům, čímž fakticky omezuje možnosti obrany dlužníků proti lichvě. Žalobce je ohrožen na životě a zdraví ze strany věřitelů a v zemi jeho původu je patrná absence ochrany obětí.
4. Žalovaný k důvodům neudělení humanitárního azylu uvedl, že pro jeho udělení neshledal důvody hodné zvláštního zřetele. Žalobce namítal, že žalovaný tento neurčitý pojem nedostatečně vyložil a nekonfrontoval jej se skutkovými zjištěními v jeho konkrétním případě. I kdyby bylo shledáno, že žalovaný učinil řádný výklad, postupoval příliš restriktivně. Současně se žalobce dovolával použití výkladu, který je pro účastníka správního řízení nejpríznivější. Měl za to, že jeho tíživá životní situace nebyla náležitě posouzena, nebylo zohledněno, že ve státě původu žalobce nemá funkční a bezpečné zázemí, zatímco v české společnosti je plně integrován a je schopen se tu plně uplatnit na trhu práce, takže by nijak nezatěžoval sociální systém.
5. Žalovaný pochybil při posuzování možnosti udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, když nepřihlédl k hrozícímu pronásledování žalobce jeho věřiteli a velice pravděpodobné újmě na zdraví a životě, která mu při návratu do státu původu hrozí. Nebyla zohledněna hrozba mučení a nelidského zacházení ze strany policejního orgánu ani jejich nečinnost při ochraně dlužníků proti agresivním postupům věřitelů.
6. Žalobce navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný považoval žalobní námitky za neopodstatněné a rozporoval jakékoliv porušení ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Odkazoval přitom na obsah správního spisu, Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

16/2025

zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, použité informace o zemi původu, výpovědi žalobce a napadené rozhodnutí.

8. Žalovaný zjistil skutkový stav v rámci svých povinností daných § 3 správního řádu, tedy v rozsahu důvodů, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl. Umožnil mu sdělit všechny relevantní informace k žádosti o mezinárodní ochranu, avšak není jeho úkolem obstarávat důkazy za žalobce. Žalovaný si opatřil informace o žalobcově zemi původu, o politické a bezpečnostní situaci v zemi a stavu dodržování lidských práv. Žalobci byla dána možnost se s podklady ze správního spisu dne X seznámit, vyjádřit se k nim a navrhnout další důkazy či skutečnosti k posouzení jeho žádosti. Žalobce této možnosti v rámci správního řízení nevyužil, když se s obsahem spisu neseznámil ani nenavrhoval doplnění důkazních prostředků. Žalobní námitky vůči napadenému rozhodnutí a jeho podkladům považoval pouze za účelové a značně obecné. S ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) dovozoval, že důkazní břemeno v řízení o udělení mezinárodní ochrany tíží žalobce, který musí věrohodně prokázat, že je pronásledován.
9. Žalovaný považoval informace předložené žalobcem v rámci správního řízení za zjevně nevěrohodné. Výpověď vnímal jako nekonzistentní, vnitřně rozporuplnou a vykazující závažné nesrovnalosti a nelogičnosti. Žalobce založil svou žádost o mezinárodní ochranu na strachu z kriminálních, kteří po něm chtěli zaplatit výpalné v roce X. Tuto žádost podal X, tedy až po X letech od uvedených skutečností, přičemž tak učinil v okamžiku, kdy přišel o pobytové oprávnění a bylo mu vystaveno rozhodnutí o povinnosti opustit území, které nabylo platnosti X. Žalovaný je proto přesvědčen, že se podáním žádosti žalobce snažil vyhnout nucenému vycestování z ČR. Na podporu uvedeného odkázal žalovaný na judikaturu NSS, dle které nelze prostřednictvím azylového řízení žádat o legalizaci pobytu v ČR.
10. Žalobce se ve své výpovědi popsal jako běžný obchodník na tržnici, přesto se snažil tvrdit, že se o něj kriminálníci stále zajímají i po X letech, i když jej od té doby nekonfrontovali. Tyto kriminálníky nebyl schopen identifikovat ani pojmenovat, přestože měli mít přímý vliv na policii i kontrolu hranic. Nepředložil ani žádné podklady, jež by prokazovaly praktiky lichvy. Žalobce současně v poslední době opakovaně cestoval do své země původu, kde mu žádná újma nebyla způsobena. Vysvětlil to kontrolou šéfa bezpečnostního výboru nad těmito kriminálníky, kterou však v současné době ztratil, i když se jedná o stejnou osobu ve stejné funkci. Žalovaný dále odkázal na rozhodnutí Police ČR o povinnosti opustit území, podle kterého žalobce do protokolu uvedl, že v případně navrácení do země původu mu žádná újma nehrozí.
11. Žalovaný nezjistil a žalobce v průběhu správního řízení nepředložil, ani v žalobě nepředkládá, žádné okolnosti hodné zvláštního zřetele, pro něž by mu měl být udělen humanitární azyl. Žalovaný se situací žalobce zabýval v potřebném rozsahu, v rámci posouzení důvodů k aplikaci ustanovení § 14 zákona o azylu poukázal na typické případy hodné zvláštního zřetele, mezi něž i dle související judikatury NSS není možné zařadit ekonomické obtíže žadatele, lepší přístup k lékařské péči či legalizaci pobytu.
12. K námitce proti neudělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu žalovaný uvedl, že neshledal žádné důvody, pro které by žalobci v případě návratu do země původu hrozilo mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Opakoval, že azylový příběh považuje za nevěrohodný a že se jedná pouze o snahu legalizace pobytu na území ČR. Pro posouzení reálného nebezpečí si žalovaný opatřil Informace OAMP ze dne 14. 3. 2025, ze Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

16/2025

kterých vyplývá, že je v zemi původu žalobce bezpečností situace stabilní a neprobíhá tam žádný ozbrojený konflikt.

13. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Obsah správního spisu

14. Ze správního spisu soud zjistil, že dne X podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Dne X žalobce poskytl údaje ke své žádosti, sdělil, že je státním příslušníkem X, není politicky aktivní, je X, nemá žádné zdravotní problémy ani zvláštní potřeby, nikdy nebyl trestně stíhán ani souzen, do vlasti se vrátil v X, aby se oženil, pravidelně cestoval mezi ČR a státem původu, naposledy z něj přiletěl v X, měl povolení k pobytu v ČR. K důvodům své žádosti uvedl, že v roce X jej chtěli zabít a spálit jeho podnik.
15. V průběhu pohovoru dne X žalobce uvedl, že pracoval na tržnici, kde prodával obuv. Kriminální živel (bos) ve spolupráci s jiným člověkem po něm požadovali každý měsíc výpalné. Obchody však nešly, proto si musel půjčovat peníze a zadlužil se. Za nezaplacení výpalného mu chtěli spálit zboží, vyhrožovali mu nožem a kanystrem benzínu, stalo se to třikrát v X. Toto jednání nahlásil v zemi původu na policii, žádné výsledky to nemělo, potvrzení mu nedali. Měl osobně platit tisíc dolarů měsíčně. Dluží celkově deset tisíc dolarů, jelikož byl v první řadě prodejce na tržnici, tudíž dluží i za součet všech ostatních prodejců. Rozhodl se, že musí odjet do zahraničí, když mu policie nepomohla a kriminálníci jej dále obtěžovali. Prodal proto všechno svoje zboží a začal se skrývat doma, nepracoval asi rok, nepřestěhoval se v zemi původu, protože na to neměl dostatek prostředků. Nejprve zkusil odjet do Polska, kde však nedostal vízum. Následně zkusil požádat v ČR, kde mu bylo vyhověno, jelikož v ČR měl známého, který mu poslal peníze, dokumenty a pracovní smlouvu. K návratu do země původu žalobce uvedl, že syn jisté osoby je městský zastupitel, jehož známí mají pod kontrolou tržnici, kde prodával obuv. V době, kdy se vracel do X, tak kriminální živly byly pod kontrolou hlavy Kyrgyzského bezpečnostního výboru, který zajišťoval, aby nikoho neobtěžovaly, a zabil osobu, která dříve od žalobce vybírala výpalné. V současné době již pod jeho kontrolou nejsou a neskončily se svou kriminální činností, pracují na celém území státu, žalobce jim dluží peníze. Vyptávaly se na místo pobytu žalobce jeho kamaráda. V případě návratu by ho našly, jelikož mají známé na hraničních přechodech. V takovém případě by ho zabily nebo by po něm chtěly peníze. Policii v zemi původu považuje za podplacenou kriminálníky, protože mu nebyla schopna pomoci s výhrůzkami. Žádné konkrétní problémy se státními a bezpečnostními orgány v zemi původu neměl. Jiné problémy v zemi původu nemá.
16. Žalovaný shromáždil následující podklady ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Kyrgyzstánu: Informace OAMP: Kyrgyzstán – Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 14. 3. 2025, Informace MZV ČR, č. j. 101795-6/2024-MZV/LPTP ze dne 30. 1. 2024, Informace MZV ČR, č. j. 108367-6/2025-MZV/LPTP ze dne 10. 4. 2025 (Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí), a Výroční zpráva Human Rights Watch 2025: Kyrgyzstán.
17. Žalovaný si dále obstaral rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, č. j. KRPA-390966-9/ČJ-2024-000022-50 z 18. 12. 2024, kterým byla žalobci uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

16/2025

Norského království a Švýcarské konfederace (dále jen „rozhodnutí o povinnosti opustit území“).

18. Žalobce se seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí dne X, neměl námitky a nenavrhl jejich doplnění.
19. V napadeném rozhodnutí ze dne 20. 5. 2025 žalovaný konstatoval, že tvrzeným důvodem žádosti je obava z kriminálních živlů, kteří po něm v roce X chtěli výpalné. Žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na jejichž základě by bylo možno učinit závěr, že v zemi původu vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Problémy, které ve vlasti má mít, nemají jakoukoliv spojitost s uplatňováním politických práv a svobod. Žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobce mohl v zemi původu pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů pro udělení azylu taxativně vymezených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce výslovně uvedené důvody vyloučil, zemi původu opustil z důvodu potíží s kriminálními živly, které jej v roce měly X obtěžovat a vybírat od něj výpalné, nejedná se tedy o žádné z okolností, které by implikovaly přiměřenou pravděpodobnost pronásledování z azylově relevantních důvodů. Žalovaný považoval informace o životě v zemi původu a důvodech jejího opuštění za zjevně nevěrohodné a celou výpověď žalobce za nekonzistentní, vnitřně rozporuplnou a v celkovém souhrnu vykazující závažné a zásadní nesrovnalosti a nelogičnosti. Žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu po X letech po tvrzených událostech, v okamžiku, kdy přišel o pobytové oprávnění v ČR a bylo mu vystaveno rozhodnutí o povinnosti opustit území (X). Žalovaný je tak přesvědčen, že motivací pro podání žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha vyhnout se nucenému opuštění ČR. Popsal nesrovnalosti v příběhu žalobce (viz strana 4). Žalovaný neshledal u žalobce ani existenci důvodů pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu, neboť žalobce je dospělou, plně svéprávnou a práceschopnou osobou bez zdravotních problémů, žádné výjimečné důvody dány nejsou. Žalovaný se zabýval rovněž tím, zda žalobce splňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany. Nenalezl žádné skutečnosti, na jejichž základě by žalobci mohla hrozit v případě návratu vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, přičemž tento trest ani tamní právní systém podle shromážděných informací neumožňuje uložit za žádný trestný čin. Neshledal ani nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalobce nepředložil žádné důkazy, jež by jakkoli prokazovaly existenci reálného nebezpečí, kterému by byl po návratu do země původu vystaven, jak žalovaný již popsal, jeho azylový příběh je nevěrohodný, přičemž žalobce uvedl, že při pobytu v zemi původu neměl žádné problémy se státními orgány. Dle žalovaného jeho komplexní azylový příběh ukazuje spíše na ekonomické motivy opuštění vlasti, když v ČR delší dobu pobýval na zaměstnaneckou kartu a o mezinárodní ochranu požádal až po pozbytí legálního pobytu a X let po problémech se soukromými osobami. Žalovaný odkázal na judikaturu NSS, která konstatuje, že ekonomické důvody, ani pouhá obecná tvrzení ohledně špatné bezpečnostní situace, korupce a problémů s dodržováním lidských práv, nemohou bez dalšího založit nárok na udělení mezinárodní ochrany. Nadto dle Informace MZV ČR, č. j. 101795-6/2024-MZV/LPTP ze dne 30. 1. 2024, resp. Informace MZV ČR, č. j. 108367-6/2025-MZV/LPTP ze dne 10. 4. 2025 je zaručena svoboda pohybu v zemi i možnost cestování do zahraničí, návrat neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu do země původu je ve většině případů bez problémů a navrátilivší osoby nejsou z tohoto důvodu ze strany státních orgánů diskriminovány či znevýhodňovány. Žalovaný shledal, že žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo jeho lidské

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, neboť dle Informace OAMP: Kyrgyzstán – Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 14. 3. 2025 v Kyrgyzstánu neprobíhá žádný konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

20. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany („procedurální směrnice“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
21. Soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobce i žalovaný souhlasili s projednáním a rozhodnutím dané věci bez nařízení jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s.ř.s.
22. Podle § 12 zákona o azylu se *azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec dle písm. a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo dle písm. b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
23. Podle § 14 zákona o azylu, *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen „humanitární azyl“) z humanitárního důvodu.*
24. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se *doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
25. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se *za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*
26. Žalobce v žalobě uvedl, že si v roce X vypůjčil významné finanční prostředky, které poté nesplatil, načež mu bylo vyhrožováno ze strany věřitelů, kteří mu vypálili jeho prodejní stánek a hrozili mu újmou na zdraví a životě. Vytkl žalovanému, že nesprávně posoudil přítomnost pronásledování, argumentoval tím, že je příslušníkem prokazatelně vymezitelné sociální skupiny, a to skupiny osob ohrožených nezákonnými praktikami věřitelů.
27. Soud shledal, že žalovaný nepochybil, pokud v reakci na tvrzení žalobce vyhodnotil, že se nemůže jednat o důvody dle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť žalobce svým postavením nespadá do zákonem chráněné kategorie určité sociální skupiny, a ostatně ani dalších taxativně vyjmenovaných důvodů dle tohoto ustanovení. Pojmem určitá společenská skupina ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu se rozumí „*společenský útvar, jenž* Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

16/2025

je určitelný natolik přesně, aby byl vůbec způsobilý k pronásledování. Příslušnost k Sociální skupině je totiž nutno vnímat jako možnost, na jejímž základě může ČR poskytnout ochranu i z jiných důvodů motivujících k pronásledování než z důvodu rasy, náboženství, národnosti či politického přesvědčení. Takovými důvody jsou typicky příslušnost k sexuálními menšinám, skupinám spojeným přesvědčením nenáboženské a nepochitické povahy a jiným skupinám, jevícím znak způsobilý k pronásledování, jenž nemusel být zákonodárci v době přijímání zákona o azylu vůbec znám. Za Sociální skupinu proto nemůže být považována skupina lidí, kteří nemají v daném státě vliv, a to zejména proto, že se nejedná o objektivní ověřitelnou skutečnost, ale o pocit, jímž v určité fázi svého života může trpět takřka jakýkoli člověk v jakékoli reálně existující společnosti.“ (viz rozsudek NSS ze dne 14. 1. 2004, č. j. 2 Azs 69/2003).

28. Lze též odkázat na rozsudek ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004-60, v jehož právní větě NSS definoval sociální skupinu následovně: „*Určitá sociální skupina*“ ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je skupina osob, která se vyznačuje objektivně společnou charakteristikou nebo kterou společnost alespoň takto vnímá. Tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotyčných osob; riziko pronásledování však do této charakteristiky nepatří. I pouhá příslušnost k určité sociální skupině může být postačujícím důvodem pro udělení azylu; rozhodující je ovšem existence odůvodněného strachu z pronásledování, směřujícího vůči žadateli o azyl jako příslušníku určité sociální skupiny, jež podnikají úřady země, případně jež vychází od některých složek obyvatelstva, které nerespektují normy stanovené v zákonech dotyčné země, a úřady vědomě takové jednání tolerují, případně odmítají či jsou neschopné zajistit účinnou ochranu.“
29. Přestože zákon o azylu přesnou definici pojmu určité sociální skupiny neobsahuje, je zřejmé, že ji netvoří jakákoliv skupina obyvatel. Tvrdí-li žalobce, že je příslušníkem skupiny osob ohrožených nezákonnými praktikami věřitelů neboli příslušníkem skupiny dlužníků, nelze tento argument s ohledem na judikaturu NSS přijmout, neboť nejde o určitou sociální skupinu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu (srov. rozsudky NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003-49 či ze dne 13. 8. 2025 č.j. 22 Azs 76/2025-55). Žalovaný tedy nepochybil, pokud vyhodnotil, že případ žalobce podmínky dle § 12 písm. b) zákona o azylu nenaplnuje.
30. Námitku ohledně nesprávného právního posouzení nepovažuje soud za důvodnou. Je třeba konstatovat, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel, z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích vychází. Žadatele stíhá břemeno tvrzení, důkazní břemeno je následně rozloženo mezi něj a správní orgán (rozsudek ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016-32). Žadatel je povinen uceleně a věrohodně vylicit, na jakých skutečnostech zakládá svou žádost o mezinárodní ochranu.
31. Azylový příběh žalobce je založen na tvrzení, že je ohrožen ze strany věřitelů a ve státě původu mu není dostupná ochrana. Žalovaný vycházel při svém rozhodnutí z informací sdělených žalobcem i ze shromážděných podkladů, jež jsou součástí správního spisu, a při svém hodnocení se zcela dostatečným způsobem vypořádal se skutečnostmi předestřenými žalobcem, když považoval jím sdělené informace za zjevně nevěrohodné, což dostatečným a přezkoumatelným způsobem odůvodnil (viz strany 3 – 4 napadeného rozhodnutí).
32. Podle rozsudku NSS ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45, „závěr správního orgánu o tom, že azylový příběh žadatele o mezinárodní ochranu či jeho část jsou nevěrohodné, je podmíněn důsledným přezkoumáním hodnověrnosti této výpovědi, na což by se měl zaměřit pohovor s žadatelem, a jeho výpověď by následně měla být řádně vyhodnocena dle obecně uznávaných Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

16/2025

indikátorů hodnověrnosti (věrohodnosti), jak jsou v podstatě shrnuty v čl. 4 odst. 5 směrnice 2011/95/EU. Mezi tyto indikátory hodnověrnosti patří zejména vnitřní a vnější konzistentnost žadatelovy výpovědi, otázka, zda je tato výpověď dostatečně konkrétní a její plausibilita ve světle relevantních informací o zemi původu.“ K otázce posuzování věrohodnosti rovněž viz rozsudek NSS ze dne 27. 9. 2024, č. j. 5 Azs 144/2024-31.

33. Soud konstatuje, že žalovaný pečlivě vysvětlil, v čem spatřuje nekonzistentnost, rozporuplnost a nelogičnost výpovědi žalobce. V první řadě poukázal na blízkou časovou souslednost žádosti o mezinárodní ochranu s rozhodnutím o povinnosti opustit území a současně X odstup mezi žádostí o mezinárodní ochranu a tvrzeným vyhrožováním. Argumentoval i tím, že v řízení o povinnosti opustit území žalobce uvedl, že v zemi původu mu nic nehrozí. Dále žalovaný poukázal na řadu rozporů v příběhu samotném, např. na tvrzenou všemocnost dané nepojmenované skupiny kriminálních a její kontrolu hraničních přechodů, což je v rozporu s tím, že žalobce v poslední době do země původu bez úhony cestoval, a další. Soud považuje odůvodnění žalovaného ohledně nevěrohodnosti výpovědi žalobce za konkrétní a logické, žalobce pak k němu ve správním řízení ani v žalobě neuplatnil žádné věcné výhrady.
34. Tedy, nejenže žalobce nenaplňoval žádnou z taxativně vymezených charakteristik v § 12 písm. b) zákona o azylu, ale jeho výpověď byla rovněž shledána jako nevěrohodná. S ohledem na to se již žalovaný nemusel zabývat dalšími podmínkami pro možnost poskytnutí azylu dle zmíněného § 12 písm. b) (např. dostupností vnitrostátní ochrany proti jednání soukromých osob), protože by to bylo nadbytečné, žalobce se svou žádostí nemohl být úspěšný.
35. Pro úplnost soud dodává, že i kdyby žalobce problémy v řízení prezentoval pouze jako ekonomické, včetně dluhu, který musí splatit, NSS jasně a dlouhodobě judikuje, že ekonomické (či sociálně-ekonomické) důvody nejsou azylově relevantní důvody, které by mohly samy o sobě vést k udělení některé z forem mezinárodní ochrany (viz např. usnesení NSS ze dne 30. 1. 2025, čj. 8 Azs 273/2024-43, ze dne 9. 1. 2025, čj. 7 Azs 332/2024-15, bod 9 a zde odkazovaná judikatura, či ze dne 21. 1. 2025, čj. 1 Azs 286/2024-28, bod 11, případně rozsudek NSS ze dne 15. 12. 2003, čj. 4 Azs 31/2003-64, či usnesení téhož soudu ze dne 8. 4. 2021, čj. 5 Azs 113/2019 42).
36. K žalobní námitce ohledně neudělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu je nutné uvést, že obecná východiska soudního přezkumu takového rozhodnutí shrnul NSS například ve svém rozsudku ze dne 21. 3. 2018 č. j. 6 Azs 6/2018-33: „Podle § 14 zákona o azylu lze azyl z humanitárních důvodů udělit v případě hodném zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud připomíná, že citované ustanovení v sobě kombinuje neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“, jehož výklad ze strany žalovaného podléhá soudnímu přezkumu v plném rozsahu, a správní uvážení žalovaného odrážející skutečnost, že ani v případě hodném zvláštního zřetele není žalovaný povinen humanitární azyl udělit, bude-li respektovat příslušné mantinely pro svou diskreci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. května 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 - 72, č. 375/2004 Sb. NSS). V případě stěžovatele přitom žalovaný vůbec neshledal důvod hodný zvláštního zřetele, bez něhož je jeho správní vyloučení ohledně udělení humanitárního azylu vyloučeno. Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožňuje. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 11. března 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, „smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

16/2025

výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“

37. Z judikatury NSS tak vyplývá, že humanitární azyl je svou povahou institutem výjimečným, který se uděluje například osobám těžce nemocným, postiženým, či osobám, které pocházejí z oblastí, jež jsou významně zasaženy humanitární katastrofou, a je koncipován jako dobrodinný státu, a nikoli jako právo žadatele na přiznání azylu (viz rozhodnutí NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010-92, ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011-47, ze dne 22. 9. 2016, č. j. 6 Azs 167/2016-31).
38. Žalovaný se na str. 5 a 6 napadeného rozhodnutí vypořádal s tím, zda byly splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu, vycházel přitom z životní situace žalobce, jak ji žalobce popsal ve správním řízení (včetně situace rodinné, sociální a ekonomické), uvedl, že žalobce je dospělý, praceschopný, netrpí žádnými zdravotními problémy, jeho životní situaci nepovažoval za nijak mimořádnou ani za takovou, kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit, na základě toho nenalezl žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu. Soud považuje učiněné hodnocení v souladu se shora uvedenou judikaturou za dostatečné, ve shodě s žalovaným pak má za to, že nebyl naplněn neurčitý právní pojem „v případě hodném zvláštního zřetele“, aby mohl být otevřen prostor pro správní uvážení žalovaného, zda humanitární azyl udělit, či nikoliv, žalovaný své závěry podložil přezkoumatelným úvahami vycházejícími z individuálních okolností daného případu. Z tvrzení žalobce rozhodně nevyplývalo, že by byl v zoufalé životní situaci, ani skutečnost, že by ve vlasti již neměl funkční zázemí. Naopak, v řízení uvedl, že z vlasti vycestoval jako dospělý před relativně nedávnou dobou (v roce X), do země původu se pravidelně vracel a v roce X se X. Nic z toho o důvodech hodných zvláštního zřetele nesvědčí. Takovou skutečností nemůže být ani to, že je žalobce schopen prosadit se na trhu práce v ČR.
39. Žalovaný nepochybil ani z hlediska posouzení důvodů pro udělení doplňkové ochrany. V první řadě žalovaný poukázal na to, že azylový příběh žalobce považuje za celkově nevěrohodný, kdy konkrétní odůvodnění již uvedl v části týkající se azylu. Vzhledem k tomu, že žalovaný považoval azylový příběh žalobce za nevěrohodný, a tedy jej vyvrátil, bylo by nadbytečné, aby se dále zabýval jeho meritorním posouzením, tedy tím, zda může zakládat odůvodněnou obavu žalobce z pronásledování či vážné újmy. Nebylo tudíž důvodné, aby se žalovaný nad rámec uvedeného zabýval možnostmi vnitrostátní ochrany žalobce v zemi původu proti nezákonnému jednání věřitelů či policie (nadto, ve správním řízení ani žádné obavy z násilného jednání policie nepopisoval). K tomu viz usnesení NSS ze dne 21. 3. 2023, č. j. 5 Azs 35/2022-29: „za situace, kdy byla hodnověrnost vyličeného azylového příběhu stěžovatele zpochybněna jako celek, nemá smysl se zabývat hypotetickou otázkou, zda by v případě, pokud by se o hodnověrnou výpověď jednalo, byly splněny podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu či pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.“

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

16/2025

40. V žalobě žalobce zcela nově namítal, že by mu hrozilo mučení a nelidské zacházení od policejního orgánu, když mu je známo, že se tyto orgány staví k agresivním postupům věřitelů laxe až nečinně. Soud konstatuje, že tuto námitku formuloval zcela obecně a povšechně, přičemž taková námitka není způsobila zpochybnit shora uvedené závěry žalovaného o nevěrohodnosti výpovědi žalobce.
41. Žalovaný pak v souvislosti s posouzením doplňkové ochrany rovněž dostatečně odůvodnil, že v zemi původu je bezpečnostní situace stabilní a neprobíhá tam žádný ozbrojený konflikt, přičemž návrat neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu do země původu je ve většině případů bez problémů a navrátilí osoby nejsou z tohoto důvodu ze strany státních orgánů diskriminovány či znevýhodňovány. Žalobní námitky směřující do nesprávného či nedostatečného posouzení důvodů pro udělení doplňkové ochrany tak nejsou důvodné.
42. S ohledem na shora uvedené soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
43. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s., kdy žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 10. prosince 2025

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.